

Abstrakt

Tato práce si klade za cíl popsat a zmapovat vývoj pozdně římských a římsko-byzantských fortifikačních prvků v severozápadním Jordánsku od 2. do 5. st. n. l. Současně s tím jsou sledovány proměny městského opevnění na území Dekapole a vývoj systému cest ve vymezeném prostoru a období. První část je věnována topografii a přírodním podmínkám v regionu, obyvatelstvu a historii vymezené oblasti a to počínaje první historickou zmínkou o Nabatejcích vázající se k roku 312 př. n. l. až do nástupu Abbásovců roku 750 n. l., který je spojen s celkovým vyklizením popisovaného území. Následně jsou zde zmíněny ještě některé další aspekty, jež se vážou k tomuto tématu. Druhý oddíl se věnuje systému cest a jejich celkovému rozvoji v oblasti Dekapole a v prostoru arabského limitu. Třetí kapitola je věnována fortifikačním prvkům. Tato část se zaměřuje na popis vojenských a civilních staveb, nápisů a keramiky v předem určených lokalitách. Čtvrtá část se zabývá vývojem městského opevnění v rámci měst Dekapole. Na základě zjištěných poznatků je v následující části provedena syntéza fortifikačních prvků a městského opevnění. K oběma bodům syntézy je přiřazen vývoj systému cest s přihlédnutím k jednotlivým oblastem. Tyto dva výstupy jsou v závěrečném shrnutí porovnány a v jejich rámci jsou charakterizovány konkrétní proměny, které přineslo začlenění tohoto prostoru do římské říše a jeho následný vývoj ve vymezeném časovém úseku.

Klíčová slova:

Římská armáda, fortifikační prvky, městské opevnění, systém cest, Dekapolis, Arábie, pozdně římské, římsko-byzantské